

BIULETYN KOWIEŃSKI

Nr. Wilno, dnia 3 sierpnia 1936 r. 1485.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

- 1/ "L.Aidas o sytuacji w Wileńszczyźnie. Dział.I. Str.1.

K r o n i k a.

2/ Karykatuła "Dieny" w związku z pogłoską o odwołaniu "Gustainisa z Warszawy.	"	"
3/ Dokoła rokowań litewsko niemieckich	"	2.
4/ "Sekmadienis" o powrocie p. Katelbacha do Kowna.	"	"
5/ Udział Litwy w konferencji międzynarodowej w sprawie wypoczynku.	"	"
6/ Członek angielskiej misji wojskowej w Kownie.	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

- 7/ "L. Aidas" o nowej ustawie oświatowej. III. "

K r o n i k a.

8/. Nowa ustawa o szkołach średnich.	"	3
9/ Nowy referent Ministerstwa oświaty.	"	4.
10/ Liczba księży i klasztorów na Litwie.	"	"
11/ Przyjazd Półaków na Sejm.	"	"

VIII. ŻYCIE LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

- 12/"Vil Rytojus" o zatrudnieniu bezrobotnych litwinów. VIII. 4.

K r o n i k a.

- 13/ "Vil Rytojus" o prześladowaniu Polaków na Litwie. " "

X

X

X

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. L.AIDAS O SYTUACJI W WILEŃSZCZYZNIE. "L.Aidas" 345 z 30.VII. art. pt! W Wilnie smutniej niż na cmentarzu w Chicago Straszanie: Gazeta polska w "Wilnie" Słowo" zamieściła w diale "Żartów" powiedzenie pewnego Amerykanina, który zwiedził Wilno i oświadczył następnie że Wilno jest mniejsze niż cmentarz w Chicago, a dwa razy więcej wymarke. Jest to tak zw. humor wisielczy. Okoliczność, że "Słowo" zamieściło ten dowcip do działu humorystycznego bynajmniej nie zmniejsza tragizmu charakterystyki Wilna. W każdym żarcie jest część prawdy.

Ta "anegdota" wykazuje, że dla niektórych ludzi nawet tragiczna prawda może być bardzo śmieszna. Ciekawą jest rzeczą jak na tę "anegdotę" reagują Wilnianie, a w ich liczbie redaktorzy "Słowa". Zapewne postępują oni tak jak wypada postępować na cmentarzu wymarłym dwa razy więcej niż cmentarz w Chicago.

Nietylko samo Wilno, lecz również cała Wileńszczyzna zamieniana jest przez okupantów na cmentarz. Już znana jest ogromna lista miejscowości w których zostały zamknięte i zawieszane organizacje litewskie. Z biegiem czasu lista ta wzrasta. Oto pisma litewskie w Wilnie komunikują o piśmie zastępcy starosty święciańskiego do Centralnego Zarządu T-wa św. Kazimierza, że z dniem 21 lipca zawiesił on oddział T-wa we wsi Nówiki/gm. dukszańskiej. Podobnie osobnym pismem zawiadomił zastępcę starosty, że 22 i 23 VII. zawiesił oddziały T-wa we wsi Murmy, Raszkunany, gm./Kołtyniańskiej/, w miasteczku Nowe Daugieliszki, Rymszany, Iłakany/gm. daugieliskiej/, Berzuwi, Czynczyki, Madziły/gm. święciańskiej/, Mielegiany i Jodagalwie /gm. Mielegiańskiej/. Poza to tenże zastępcę starosty święciańskiego skreślił 24.VII. oddziały T-wa św. Kazimierza we wsi Starczuny, Wilejty, Nowe Hoduciszki, Gudele i Romaniuny/gm. hoduciskiej/. Starosta powiatu wileńsko-trockiego zawiesił oddział T-wa św. Kazimierza we wsi Darzele/gm. olkienickiej/dwukrotnie: 18 i 27 VII.

W ten sposób cała Wileńszczyzna przekształca się na cmentarz. O to co Polacy po wynarodowieniu wsi Wileńskiej w zamian jej dają świadczy dosyć obrazowa i smutna dla każdego Litwina historyjka następująca. We wsi Morkuny mieszka 120 rolników, zaś ogółem 600 ludzi. Obecnie w tej wsi nikt politewsku nie mówi. Wraz z falą wynarodowienia nastąpiło jednak zdemoralizowanie. We wszystkich wsiach gdzie tylko Polacy wyteplili litewskość ludzie ulegli wielkiemu zezwierzęceniu. W Morkunach niema rozrywki ani zabawy w czasie której nie zostałaby zabity choć jeden człowiek. Nikt nie może powstrzymać ludzi od takich bójek. Nawet organy polowej narażone są na niebezpieczeństwo w wypadku interwencji. Widocznie w związku z tem nikt się też nie wtrąca w bójki ludności Morkun.

Zadna iskierka kultury nie trafia do odlitewszczonej wsi. O ile w wsiach litewskich zdrażają się jeszcze rolnicy u których w sieniach budynków mieszkalnych trafiają się prosięta, to w takich wsiach jak Morkuny, trzoda chlewna kazi pod stołami i ławami. Innemi słowy wraz z wynarodowieniem przychodzi na wieś litewską nietylko zezwierzęcenie obyczajów, lecz również całkowity brak kultury, brud i nieczystość. Taką to kulturę przynoszą Polacy odlitewszczonym wsiom litewskim. Straszne.

Amerykanin po zwiedzeniu Wilna uznał, że jest ono mniejsze od cmentarza w Chicago i dwa razy więcej wymarke. O ile to jest anegdota to po kilku latach gdy ręka okupantów będzie w litewskiej Wileńszczyźnie wykonywała pracę niszczenia litewskości jako dotychczas, to po pewnym czasie można będzie zamieścić drugi "żart" o wrażeniach Amerykanina z Wileńszczyzny: "Wileńszczyzna ze starą Stolicą litewską jest o wiele większa, od cmentarza w Chicago, lecz zamieszkała przez dzikich ludożerców". Niektórym wyda się to bardzo wesołe.

Możnaby pomyśleć, że Polacy wpierw pragną zamienić litewską Wileńszczyznę na kraj dzikich ludzi niby jakąś Etiopję, a później przyjść do tego kraju ze swoją "cywilizacją" /A -8./39./

K r o n i k a.

2/. KARYKATURA "DIENY" W ZWIAZKU Z OGŁOSZENIEM O ODWOŁANIU "GUSTAINISA Z WARSZAWY". "Diena" z 26 VII. zamieszcza p.t. Pękła ostatnia nić między Kownem, a Warszawą, karykaturę wyobrażającą sta-

ra kobietę, w czepku, okularach i fartuchu robiącą pończochy, Na fartuchu widnieje napis: Redakcja "L. Aidas" Kobieta zwraca się do małego chłopczyka trzymającego walizkę z napisem "Warszawa - Kowno" podpis: Mamusia: "Gieszę się dziecko, że powracasz. Dlaczego jednak spóźniłeś się o półtora roku?". Napis wyjaśniający: ostateczny powrót Gustainisa, który był półtora roku korespondentem w Warszawie wywołuje w Kownie wiele domysłów. /A-8/38/.

3/ DOKOŁA ROKOWAN LITEWSKO NIEMIECKICH. "Sekmadienis z 2.VIII. * miarodajnych źródeł donoszą, że rokowania litewsko niemieckie nie zostały jeszcze zakończone. Trwają one w dalszym ciągu, gdyż w licznych kwestjach nie osiągnięto jeszcze ostatecznego porozumienia. 31.VII. powrócili do Kowna członkowie delegacji. Dyrektor Norkaitis i syndyk Izby Handlowej Bałtuszk. Poinformowali oni rząd o przebiegu rokowań, oświecili obecną sytuację i otrzymali nowe instrukcje. Jednak do Berlina pojedzie tylko dyr. Norkaitis. Natomiast Bałtuszk pozostanie w Kownie. Norkaitis wyjechał do Kowna 2.VIII. /A. - 6./

4/"SEKMADIENIS" O POWROCIE P. KATELBACHA DO KOWNA. "Sekmadienis" z 2.VIII. Jak wiadomo "L. Aidas" odwołuje swego stałego korespondenta w Warszawie dra Gustainisa okoliczność ta wywołuje w sferach dziennikarskich domysły, że bawiący obecnie w Polsce na letnich wypoczynkach dziennikarz polski w Kownie p. Katelbach może więcej na Litwę nie powrócić. /A -8 /24./

5/ UDZIAŁ LITWY W KONFERENCJI MIĘDZYNARODOWEJ W SPRAWIE WYPOCZYNKU. "Sekmadienis" z 2.VIII. Na odbywającej się obecnie w Hamburgu międzynarodowej konferencji w sprawie wypoczynku znajduje się wśród sztandarów innych państw również sztandar litewski z napisem: "Prowadzi nas duch Witolda Wielkiego". /A- 11./

6/ CZŁONEK ANGIELSKIEJ MISJI WOJSKOWEJ W KOWNIE. "Sekmadienis" z 26.VII. Do Kowna przybył ostatnio gen. Alfred Burt członek ang. misji wojskowej, która bawiła w 1919 r. w Litwie. Generał Burt złożył wizyty premierowi Tubelisowi Min. Obrony Kraju. pułk. Dirman-tasowi i innym. Gość angielski złożył ma jeszcze wizytę Prezydentowi Państwa w Połądze oraz zwiedzić Kłajpedę. /A. 14 /.

III ZAGADNIENIA POLITYKI WNEĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

7/ "L. AIDAS " O NOWEJ USTAWIE OŚWIATOWEJ. "L. Aidas" Nr. 350. z 1.VIII. art. p. t. "Nowe ustawy oświatowe". Streszczenie. Ustawy oświatowe jakie dotychczas w Litwie obowiązywały były już mocno przestarzałe. Mimo uzupełnień trudno było myśleć o racjonalnym załatwianiu spraw oświatowych przy pomocy tych ustaw.

W ciągu ostatnich kilkunastu lat szkoła litewska przeżyła już swój pierwszy okres twórczy. Dojrzała więc potrzeba wkroczenia w nowy etap i zreformowania tego co się ukształtowało. Nowe ustawy oświatowe podkreślają przede wszystkim wyraźnie zasadę wychowania i jego ideały. Rzeczy te nie były w poprzednich ustawach rozważane. Pozostawiono je przypadkowej inicjatywie każdego nauczyciela.

Podjęta przed dwoma laty obszerna reforma oświatowa przede wszystkim dotyczyła szkół powszechnych. Nauka powszechna obowiązująca od 31 r. w całej Litwie była w swoim czasie wielkim sukcesem kultury Niepodległej Litwy. Nowa ustawa przewiduje szkołę powszechną z sześciu oddziałami. Otwiera to nowe perspektywy przed nauczycielstwem powszechnym i znacznie podnosi ogólny poziom oświatowy w kraju. Jest to zdarzenie historyczne nie tylko w życiu litewskiej szkoły, lecz również w życiu narodu. Co prawda wiele jeszcze nowych wydatków wypadnie pokryć państwu i samorządom zanim rozszerzona szkoła nie będzie zaopatrzona w pomieszczenia, inwentarz, środki naukowe i. t. d. Wypadnie też poświęcić немало czasu na przygotowanie nowych kadr nauczycieli, którzyby wykładali w wyższych oddziałach. Znajdą się inne również troski związane z reformą. Jednak ustawy nie są pisane na jeden rok, czy dwa lata.

Już przed przygotowaniem wspomnianej ustawy, a mianowicie jesienią roku ubiegłego otworzono blisko 200- wyższych oddziałów

3) DOKŁADY ROKOWAN LITWAŃSKO MIĘDZYNARODOWYCH. Wskazania z 2.VIII. z miradajnych źródeł goność, że rokowania litwańsko niemieckie nie zostały jeszcze zakończone. Trwały one w dalszym ciągu, gdyż w licznych kwestiach nie osiągnięto jeszcze ostatecznego porozumienia. 31.VII. powołali do Kowna członków delegacji Dyrektora Norkatisa i zaindym Izby Handlowej Baltuska. Połączono ich z tymi, którzy przeliczali rokowań, oświadczyli obecny status i otrzymali nowe instrukcje. Jednak do Berlina pojedali tylko dw. Norkatiss. Natomiast Baltuska pozostał w Kownie. Norkatiss ujechał do Kowna 2.VIII.

4. "SENKADINIS" O POROCHIE WITTELBACHA DO KOMAND "SENKADINIS"
z S.VIII. Jak wiadomo "L. Aides" odbył swego stażowego koresponden-
dentu w "Kursach dla Głównych Okoliczności" na wyjeździe w styczniu
dalejnikach domowych, to bawący obecnie w Polsce na letnich wy-
prawach dalejnikach polski w Kownie i. Katalbach może więcej na
litwie nie powrócić. A - S / 244

W. "Prowadzi nas duch ideału Wolności" \A-11\

W dniu 26.VII. Do Komendy przybył zastępca gen. Alfred Burt zio-
miał wojakowski, który dwukrotnie w 1918 r. w Litwie. General Burt zio-
łaj wistwy przemawiał Tubeliszowi Włn. Obrony Kraju pułk. Dirmen-
tawow i innym. Gość angielski złożył na ręce Prezydenta-
mi Państwa w Poladze oraz wiedeńskie Księżęta. /A. 14 /

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED

nie p. pismo na jeden rok, czy dwa lata.
Już przed przygotowaniem wspomnianej ustawy, a mianowicie już
w roku ubiegłym otworzono blisko 800 - wyższych oddziałów
nowych kadr nauczycieli, którzyby wykładali w wyższych oddziałach
kole i t. d. Wydało się podziwiać, ile czasu na przygotowanie
szkół nie będzie zapotrzebowano w pomieszczeniach, inventarzu, środki nau-
wydatków wypaźnie pokryć państw i samorządom zainicjowanych
szkół, lecz również w życiu narodu. Co prawda, wiele jeszcze nowych
wy w kraju, jest to zdarzenie historyczne nie tylko w życiu litewskiej
nauczycielstwa powszechnem i znacznie podnosi ogólny poziom oświe-
sząc i zaszczepiając odziały. Otwiera to nowe perspektywy przed
sam kulturą niepodległej Litwy. Nowa ustawa przewiduje szkole po-
jęcie od 31 r. w całej Litwie była w swoim czasie wielkim sukces-
wyszkoleniem dotycząca szkół powszechnych. Nauka powszechna obowiąz-
Podjęta przed dwoma laty obarna reforma oświatowa przed-
pozostało ono je przypodobnej inicjatywie każdego nauczyciela.
go identyfik. Rzeczy te nie były w poprzednich ustawach rozważane.
tote podkreślając przedewszystkiem wyszkolenie zasadę wychowania i je-
wy etap i zreformowania tego co się kształciło. Nowe ustawy oświe-
zawd) pierwszy okres trójczy. Dotychczas więc potrzeba zmniejszenia w no-
w ciągu ostatnich kilkunastu lat szkół litewskich przeszły już
nowa szata, a nie oświatowy, przy pomocy tych ustawy.
sędzią prezydent. Mimo uzupełnień trudno było myśleć o reszcie
ustawy oświatowej. Jakże dotychczas w Litwie nie poddawaliśmy już
z i. VIII. art. p. t. "Nowe ustawy oświatowe" strasznie.
77. "Litwa" o nowym kształcie oświaty. Lit. "Litwa" Nr. 350.

skoro się utrzyma taki temp, to nauczanie powszechne systemem 6-cioletnim będzie mogło być zrealizowane za 10 - lat. Przy okazji należy przypomnieć, że czterolletnie nauczanie powszechne również było zrealizowane w ciągu 12 lat./1919 -1931/.

6-cio oddziałowa szkoła powszechna nie tylko podniesie ogólny poziom oświaty - lecz stworzy również mocniejszą bazę dla szkoły średniej. Mimo, że liczba lat szkolnych w nowym gimnazjum zmniejszy się o jeden rok, jednak kandydaci po ukończeniu nowej szkoły powszechnej wyższego typu będą lepiej przygotowani. Ponieważ tworząc programy szkół powszechnych i średnich uwzględniano ich koordynację przeto między temi dwiema szkołami będzie stworzony naturalny związek.

Nowe ustawy oświatowe otwierają więc drogę do lepszej i doskonalszej szkoły litewskiej. /C -17./

K r o n i k a.

8/ NOWA USTAWA O SZKOŁACH ŚREDNICH. Podajemy tutaj ważniejsze paragrafy nowej litewskiej ustawy o szkołach średnich, jaka się ostatnio ukazała w prasie litewskiej:

1. Celem szkół średnich jest rozwijanie sił fizycznych i duchowych młodzieży, nauczanie jej kochania i ceniienia Litwy, poświęcania się dla niej, oraz przygotowanie do wyższych studiów.
2. Szkoły średnie są zakładane dla chłopców i dziewcząt, lub też koedukacyjne.

3. Szkoły średnie mogą być rządowe lub prywatne.

Sieć szkół średnich ustala Gabinet Ministrów.

Państwowe szkoły średnie zakłada i utrzymuje Ministerstwo Oświaty.

Prywatne szkoły średnie mogą zakładać i utrzymywać miejscowe samorządy, organizacje społeczne oraz poszczególni obywatele Litwy.

4. Szkoły średnie znajdują się pod dozorem i zarządem Ministra Oświaty.

5. Na założenie prywatnej szkoły średniej potrzebne jest jak pozwolenie Ministra Oświaty.

Prywatna szkoła średnia może rozpocząć pracę po stwierdzeniu przez Ministra Oświaty, że lokal szkoły, inwentarz i pomoce naukowe są odpowiednie.

6. Językiem wykładowym w szkole średniej może być także i nielitewski litewski. W takich szkołach w języku litewskim powinno się wykładać: język litewski, literaturę litewską, historię, geografję Litwy, wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe.

7. Do prywatnej szkoły średniej z językiem wykładowym nielitewskim mogą być przyjmowani uczniowie jedynie tej narodowości, której język jest wykładowy w danej szkole.

Do takiej szkoły nie mogą uczęszczać także ci uczniowie, których choćby jedno z rodziców jest narodowości litewskiej.

Gabinet Ministrów może zezwolić na założenie osobnej średniej szkoły prywatnej z językiem wykładowym nielitewskim z prawem przyjmowania do niej uczniów wszelkiej narodowości.

8. W szkołach o wykładowym języku nielitewskim sekretariat musi być prowadzony w języku litewskim.

9. Na utrzymanie szkół prywatnych Ministerstwo Oświaty może udzielić zapomóg, na warunkach przez nie ustalonych.

10. Minister Oświaty za nieprzetrzymywanie się ustaw i przepisów ma prawo zamknąć szkołę prywatną.

Prywatna szkoła średnia może być zamknięta także wtedy, o ile średnia ilość uczniów na jedną klasę, jest mniejszą od 15.

11. Po zamknięciu prywatnej szkoły średniej, jej majątek nabyty za subwencja państwowe lub samorządowe oraz archiwum szkoły zostają przekazane Ministerstwu Oświaty.

32. Dyrektorów, inspektorów i nauczycieli szkół średnich państwowych, dyrektorów i inspektorów szkół średnich, prywatnych, Spośród kandydatów przedstawionych przez założycieli szkoły, oraz nauczycieli . spośród kandydatów . przedstawionych przez dyrektora, mianuje Minister Oświaty.

W szkołach prywatnych o języku wykładowym litewskim, nauczycieli języka litewskiego, literatury litewskiej, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego Minister Oświaty może wyznaczyć także ze swego wyboru. /C -17./

1870

9/ NOWY REFERENT MINISTERSTWA OŚWIATY. "L. Žinios" z dnia 30 VII. Długoletni referent przy Min. Oświaty Klaune został mianowany kierownikiem rządowej szkoły rzemieślniczej w Kownie. Na opuszczone przez niego stanowisko wyznaczono nauczyciela szkoły komercyjnej w Poswolu Szankauskasa. /C - 17./

10/ LICZBA KSIĘŻY I KLASZTORÓW NA LITWIE. "L. Žinios" z 30. VII. W Litwie jest obecnie 1202 księży, 730 kościołów i 956 klasztorów. /C.- 22/.

11./PRZYJAZD POSŁÓW NA SEJM. "Sėkmadienis z 2. VIII.

Wybrani na Sejm posłowie zaczynają już zbierać się w Kownie. W ostatnich dniach można było zauważyć w mieście wielu posłów, którzy interesują się systemem posiedzeń sejmowych i innymi aktualnymi sprawami. /C - 3./

12. VIII. ŻYCIE LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

12/ "VIL. RYTOJUS" O ZATRUDNIENIU BEZROBOTNYCH LITWINÓW. "Vil. Rytojus" z 31. VII. artykuł p. t. "Kwestja Życia". Streszczenie:

W prasie polskiej i pismach litewskich często podaje się wiadomości o bezrobotnych w Wilnie i w całym województwie.

Liczba bezrobotnych się waha. W każdym razie liczy się ich na tysiące.

Długo lata czytając statystyczne wiadomości biura pracy o bezrobotnych cieszyli się Litwini z tego, że wśród nich, bezrobotnych nie ma. Jeżeli zaś są to tylko paru. Całkiem inaczej przedstawia się sprawa w r. b. Obecnie są już Litwini inteligencji nie mający pracy. Obecnie gdy się czyta statystykę bezrobotnych należy wiedzieć, że w tych liczbach jest również część Litwinów, zwłaszcza gdy się mówi o pracownikach umysłowych. Jeszcze smutniejszy jest fakt, że nie ma nadziei by sytuacja lauda dzień się poprawiła i inteligencji litewscy otrzymali pracę. Należy więc szukać sposobów zatrudnienia inteligentów Litwinów. Jeżeli chodzi o środki zwalczania bezrobocia to jest ich zarazem wiele i mało. Wi-ele, jeżeli wymienić wszystkie znane środki. Mało, jeżeli oceniać te środki krytycznie. Tak na przykład gospodarka rolna mogłaby zatrudnić niejednego inteligenta. Wprawdzie ciężka praca fizyczna stanowiłaby dla odzwyczajonego od niej inteligenta dużą trudność. Jednak nie należy zapominać, że zagranicą jest to praktykowane. Podobnie można szukać zatrudnienia bezrobotnej inteligencji litewskiej w handlu spółdzielczości rzemiosła. Bezrobotni inteligenci Litwini powinni uregulować swe życie własnymi siłami. / H./

K r o n i k a .

13/ "VIL. RYTOJUS" O PRZEŚLADOWANIU POLAKÓW NA LITWIE.

"Vil. Rytojus" z dnia 31 VII: 27. VII. Radjo warszawskie, a nazajutrz niektóre pisma polskie doniosły o rzekomo nowych prześladowaniach szkół polskich w Litwie. Wymieniły też dwie osoby, które rzekomo ucierpiały za szkoły polskie. Jedną z tych osób jest odmieniana przy każdej okazji Kirkiklówna, którą rzekomo wysłano z jednego powiatu do drugiego za przygotowywanie dzieci polsku do pierwszej spowiedzi. Drugą osobą jest Lipniewicz, którego rzekomo ukarano za agitację przed wyborami sejmowymi.

Nieco wcześniej wymieniono nauczyciela Jeleniewskiego, którego policja po przesłuchaniu zwolniła.

W ten sposób w ciągu ostatnich 6-ciu mies. prasa polska mogła wymienić dwie osoby: Jeleniewskiego i Lipniewicza z których 1-szego policja przesłuchiwała, zaś drugi miał być ukarany za agitację przeciwko wyborom sejmowym. Kirkiklówny nie powinno brać pod uwagę, gdyż niejednokrotnie prasa polska już ją wymieniała.

Tak wygląda rzekome prześladowanie Polaków w Litwie według danych prasy polskiej w Wilnie. /H./

W Litwie jest obecnie 1800 koczowniczych i 950 koczowniców
z Litwy. W Litwie jest obecnie 1800 koczowniczych i 950 koczowniców

W ostatniej chwili mojej pracy nad tym dziełem wzięto pod uwagę
Wybitny naukowiec i historyk literatury i sztuki w Kowie.
11. PRZEMYSŁOWA WYSTAWA W KOWIE, 1900 r.

... ЗЫЧЕ ЛЕТИМОВ I ПРАСЯ ЛЕВЕНКЕ W ШИМЛЕ ...

К. Л. О. П. И. Н.